

Straf en strafuitvoering

Herhaling – Wanbedrijf na wanbedrijf – Eerdere veroordeling tot een gevangenisstraf van meer dan één jaar – Deels effectieve strafen deels met uitstel – Tijdstip van het ondergaan van de straf – Toegestane modaliteit van strafuitvoering – Definitieve invrijheidstelling – Beginpunt van de termijn van vijf jaar voor wettelijke herhaling

Arrest van 28 februari 2023 ([P.22.1411.N](#)) met conclusie van advocaat-generaal B. De Smet

Indien een beklagde tot een effectieve hoofdgevangenisstraf wordt veroordeeld en hem door de strafuitvoeringsrechtbank de strafuitvoeringsmodaliteit van de voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied wordt toegekend, dan wordt de straf geacht te zijn ondergaan in de zin van artikel 56, tweede lid, Strafwetboek op het einde van de proeftijd die voor deze voorlopige invrijheidstelling geldt. Indien een beklagde tot een hoofdgevangenisstraf wordt veroordeeld die deels effectief en deels met uitstel van tenuitvoerlegging wordt uitgesproken en aan die beklagde door de strafuitvoeringsrechtbank de strafuitvoeringsmodaliteit van de voorlopige invrijheidstelling met het oog op de verwijdering van het grondgebied is toegekend, wordt de straf geacht te zijn ondergaan in de zin van artikel 56, tweede lid, Strafwetboek op het einde van de proeftijd die geldt voor de toegekende voorlopige invrijheidstelling, dan wel bij het einde van de aan het uitstel verbonden proeftijd indien die zich daarna situeert en omgekeerd.

([ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230228.2N.2](#))

Redelijke termijn – Uitstel of opschorting van de uitspraak van veroordeling – Motivering

Arrest van 1 maart 2023 ([P.22.1432.F](#)) met conclusie van advocaat-generaal M. Nolet de Brauwere

Dit arrest wordt in de categorie “Strafprocedure – Algemeen” besproken.

([ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230301.2F.2](#))

Weigering van de invrijheidstelling onder toezicht door de strafuitvoeringsrechtbank – Naleving van de wachttermijn voor het nieuw advies van de directeur

Arrest van 7 maart 2023 ([P.23.0213.N](#))

Uit de artikelen 95/21, eerste en tweede lid, 95/22, 95/23, § 1, eerste lid, en 95/25 Wet Strafwetboek, gelezen in hun onderlinge samenhang, volgt dat de naleving van de door artikel 95/25 Wet Strafwetboek bedoelde wachttermijn niet wordt bepaald door de datum waarop de directeur advies heeft uitgebracht, maar wel door de datum waarop dit advies ter griffie van de strafuitvoeringsrechtbank is ontvangen, aangezien het pas na ontvangst van het advies van de directeur en vervolgens van het openbaar ministerie is dat de strafuitvoeringsrechtbank het toekennen van een invrijheidstelling onder toezicht zal beoordelen.

([ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230307.2N.11](#))

Artikel 3 EVRM – Langdurige vrijheidsberovende straf – Strafwetboekmodaliteiten – Geen uitspraak over het individueel detentieplan – Verzoek tot aanstelling van een psychiater-deskundige – Geen toepassing van artikel 5.4 EVRM in de fase van strafuitvoering – Bepaling van de datum voor de indiening van een nieuw verzoek

Arrest van 2 mei 2023 ([P.23.0513.N](#))

Noch uit artikel 3 EVRM, zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, noch uit artikel 9, § 3, Basiswet Rechtspositie Gedetineerden kan worden afgeleid dat de strafuitvoeringsrechtbank die vaststelt dat een door een levenslang veroordeelde gevraagde strafuitvoeringsmodaliteit niet kan worden toegekend, gelet op de aanwezigheid van één of meerdere van de in artikel 47, § 1, Wet Strafwetboek bedoelde tegenaanwijzingen, zich bovendien over een individueel detentieplan moet uitspreken.

Uit artikel 3 EVRM, zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, volgt niet dat de strafuitvoeringsrechtbank dient in te gaan op elk verzoek van een veroordeelde tot aanstelling van een deskundige met het oog op de uitvoering van een nieuw psychiatrisch onderzoek en het uitstippelen van een reclasseringsplan. Het staat aan de strafuitvoeringsrechtbank om te oordelen of in het licht van de beschikbare informatie over de persoonlijkheid van de veroordeelde, waaronder eerder uitgevoerde psychiatrische en psychologische onderzoeken en verslagen, alsook de actualiteit van die gegevens, het uitvoeren van een nieuw psychiatrisch onderzoek wel noodzakelijk is.

Artikel 5.4 EVRM dat bepaalt dat eenieder die door arrestatie of gevangenhouding van zijn vrijheid is beroofd, het recht heeft voorziening bij de rechter te vragen, opdat deze op korte termijn over de wettigheid van zijn gevangenhouding beslist en zijn invrijheidstelling beveelt indien de gevangenhouding onrechtmatig is, is niet op een gevangenhouding na een rechterlijke veroordeling van toepassing.

De strafuitvoeringsrechtbank bepaalt binnen de door de wetgever bepaalde grenzen discretionair de datum voor het indienen van een nieuw verzoek om een strafuitvoeringsmodaliteit.

[\(ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230502.2N.15\)](#)

Voorwaardelijke invrijheidstelling – Nieuwe veroordelingen voor feiten daterend van vóór de aan de strafuitvoeringsmodaliteit verbonden proeftijd – Onmogelijkheid ingevolge de nieuwe veroordelingen tot naleving van de voorwaarden verbonden aan de strafuitvoeringsmodaliteit – Herroeping van de strafuitvoeringsmodaliteit op basis van artikel 64, 7°, Wet Strafvordering – Onderzoek naar de tijdsvoorwaarden voor de strafuitvoeringsmodaliteit van voorwaardelijke invrijheidstelling – Berekening van de toelaatbaarheidsdatum voor de voorwaardelijke invrijheidstelling – Nieuw verzoek tot voorwaardelijke invrijheidstelling

Arrest van 16 mei 2023 ([P.23.0658.N](#))

Indien tegen een veroordeelde aan wie de strafuitvoeringsmodaliteit van de voorwaardelijke invrijheidstelling werd toegekend, nieuwe veroordelingen worden uitgesproken die de naleving van de aan die strafuitvoeringsmodaliteit verbonden bijzondere voorwaarden onmogelijk maken, en de feiten waarvoor de nieuwe veroordelingen zijn uitgesproken, dateren van vóór de proeftijd verbonden aan de strafuitvoeringsmodaliteit van de voorwaardelijke invrijheidstelling, dan is op grond van artikel 64, 7°, Wet Strafvordering een herroeping van deze strafuitvoeringsmodaliteit mogelijk. De strafuitvoeringsrechtbank dient in dat geval te onderzoeken of de veroordeelde, rekening houdende met de nieuwe veroordelingen, zich nog in de tijdsvoorwaarden voor de strafuitvoeringsmodaliteit van de voorwaardelijke invrijheidstelling bevindt. Indien de veroordeelde als gevolg van die nieuwe veroordelingen zich niet langer meer in de tijdsvoorwaarden voor de strafuitvoeringsmodaliteit van de voorwaardelijke invrijheidstelling bevindt, dient zij tot de herroeping over te gaan.

Bij afwezigheid van een duidelijk wettelijk of reglementair kader betreffende de wijze waarop deze toelaatbaarheidsdatum voor de voorwaardelijke invrijheidstelling moet worden bepaald en gelet op de uit artikel 5 Gerechtelijk Wetboek voortvloeiende verplichting voor het Hof om over de aan het Hof voorgelegde rechtsvraag uitspraak te doen, dient – in het licht van het principe dat definitieve vrijheidsstraffen gelijktijdig, proportioneel en niet-openvolgend worden uitgevoerd, dat die straffen worden getotaliseerd en dat er slechts één strafuitvoering is – voor de toepassing van artikel 64, 7°, Wet Strafvordering de toelaatbaarheidsdatum voor de voorwaardelijke invrijheidstelling ingeval van nieuwe veroordelingen tijdens de proeftijd van een voorwaardelijke invrijheidstelling voor feiten die dateren van vóór die proeftijd, als volgt te worden berekend:

- (1) indien de nieuwe veroordelingen worden uitgevoerd tijdens de proeftijd van de voorwaardelijke invrijheidstelling, waarbij de datum van het in kracht van gewijsde gaan van die veroordelingen in beginsel niet relevant is, blijft de aanvangsdatum voor de uitvoering van de straf, de datum die werd in acht genomen bij de toekenning van de voorwaardelijke invrijheidstelling, zodat de nieuwe veroordelingen niet tot gevolg hebben dat de hechtenistitels die als grondslag voor de voorwaardelijke invrijheidstelling hebben gediend, worden gedeactiveerd;
- (2) de bepaling van het uitvoerbaar gedeelte als bedoeld in artikel 25, § 2, a), Wet Strafvordering dient in dat geval te gebeuren door optelling van de uitvoerbare straffen die zijn gesteund op de oude hechtenistitels op grond waarvan de voorwaardelijke invrijheidstelling is toegekend met de uitvoerbare straffen ingevolge nieuwe hechtenistitels;
- (3) indien blijkt dat de veroordeelde op de datum van het in uitvoering gaan van de nieuwe titels reeds een derde van het totaal van de uitvoerbare straffen gegrond op de oude en de nieuwe hechtenistitels heeft ondergaan, voldoet hij aan de tijdsvoorwaarde voor een voorwaardelijke invrijheidstelling en is een herroeping van de toegekende voorwaardelijke invrijheidstelling op grond van artikel 64, 7°, Wet Strafvordering niet mogelijk.

De afwijzing van een op artikel 64, 7°, Wet Strafvordering gegronde herroepingsvordering wegens nieuwe veroordelingen tijdens de proeftijd van een voorwaardelijke invrijheidstelling voor de feiten daterend van vóór die proeftijd, leidt niet automatisch tot de invrijheidstelling van de veroordeelde, aangezien de veroordeelde ter uitvoering van de nieuwe hechtenistitels van zijn vrijheid is beroofd. Het staat in een dergelijk geval aan de veroordeelde om een nieuw verzoek tot voorwaardelijke invrijheidstelling in te dienen. Aangezien hij zich in de tijdsvoorwaarden voor een voorwaardelijke invrijheidstelling bevindt en de hem reeds toegekende

voorwaardelijke invrijheidstelling niet wordt herroepen omdat niet voldaan is aan de voorwaarde van artikel 64, 7°, Wet Strafvuivering, kan de veroordeelde daartoe dadelijk een verzoek indienen.

[\(ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230516.2N.15\)](#)

Voorwaarden voor de toekenning van elektronisch toezicht – Feit dat aanleiding kan geven tot een maximumstraf van een jaar

Arrest van 28 juni 2023 ([P.23.0206.F](#)) met conclusie van advocaat-generaal M. Nolet de Brauwere

De gevangenisstraf van ten hoogste een jaar die de voorwaarde voor de toekenning van de straf onder elektronisch toezicht vormt, is die welke de rechter voor de jegens de beklaagde bewezen verklaarde feiten zou opleggen en niet die welke de wet voor dat misdrijf bepaalt (Art. 37ter, eerste lid, Sw.).

[\(ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230628.2F.8\)](#)

Probatiemaatregel uitgesproken in een lidstaat van de Europese Unie erkend door en eventueel aangepast door het openbaar ministerie – Recht van toepassing op de controle van de maatregel

Arrest van 1 augustus 2023 ([P.23.0987.F](#))

Het toezicht op de straf of op de maatregel die door het openbaar ministerie werd erkend, met inbegrip van de te nemen beslissingen wanneer de veroordeelde persoon de opgelegde voorwaarden niet naleeft of een nieuw strafbaar feit pleegt, wordt door het Belgische recht beheerst (Artt. 14 en 21, § 1, Wet 21 mei 2013).

De erkenning van het buitenlands vonnis en de daarin vervatte probatiebeslissing, eventueel na aanpassing door het openbaar ministerie met toepassing van artikel 17 wet van 21 mei 2013, heeft tot gevolg dat er overeenkomstig de Belgische wetgeving toezicht op de straf of de maatregel zal worden gehouden, al of niet het een vonnis van een Belgisch rechtscollege zou betreffen.

Uit de erkenning van de probatiemaatregel en de aanpassing van die maatregel door de procureur des Konings naar een terbeschikkingstelling van de strafuitvoeringsrechtbank voor de duur en onder de door de Franse rechterlijke beslissingen opgelegde voorwaarden, volgt dat de strafuitvoeringsrechtbank, nadat ze de invrijheidstelling onder toezicht heeft herroepen, niet overeenkomstig het Franse recht de duur van de wegens de herroeping te ondergaan gevangenisstraf diende vast te stellen, maar zich diende te beperken tot het uitoefenen van de ambtshalve en jaarlijkse controle van de vrijheidsberoving, tot na het verstrijken van een periode van vijf jaar (Artt. 95/21 tot 95/25 Wet Strafvuivering).

[\(ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230801.VAC.1\)](#)

Artikel 42 Wegverkeerswet – Beslissing tot verval wegens lichamelijke of geestelijke ongeschiktheid – Ingaan van het verval – Gevolg van het aanwenden van een rechtsmiddel

Arrest van 12 september 2023 ([P.23.0540.N](#)) met conclusie van advocaat-generaal D. Schoeters

Dit arrest wordt in de categorie “Strafprocedure – Rechtsmiddelen” besproken.

[\(ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230912.2N.16\)](#)

Wegverkeer – Verval van het recht tot sturen – Herstel van het recht tot sturen afhankelijk gemaakt van het slagen voor proeven – Aanvang van het verbod om te rijden voorafgaand aan het slagen voor de proeven – Verstrijken van de termijn van het verval

Arrest van 13 september 2023 ([P.23.0503.F](#))

Het verbod om te rijden zonder eerst te zijn geslaagd voor de proef of proeven tot herstel in het recht tot sturen, gaat in bij het verstrijken van de in de beslissing van vervallenverklaring bepaalde termijn van het verval. De datum van het verstrijken van de termijn van het verval hangt, enerzijds, af van die waarop het openbaar ministerie het verval van het recht tot sturen aan de veroordeelde ter kennis heeft gebracht met toepassing van artikel 40, eerste lid, Wegverkeerswet, waarbij laatstgenoemd artikel bepaalt dat het verval van het recht tot sturen de vijfde dag na die kennisgeving ingaat en, anderzijds, van de door de beslissing van vervallenverklaring bepaalde duur van het verval (Artt. 40, eerste lid, en 48, eerste lid, 2°, Wegverkeerswet).

[\(ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230913.2F.3\)](#)

Artikel 44 Wegverkeerswet – Verval van het recht tot sturen wegens ongeschiktheid – Verzoek tot herziening van de beveiligingsmaatregel – Doel van de termijn van zes maanden voor een nieuw verzoek

Arrest van 19 september 2023 ([P.23.1255.N](#))

Uit de tekst van artikel 44, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, Wegverkeerswet, in hun geheel gelezen, volgt dat het aan het openbaar ministerie te richten verzoekschrift tot herziening slechts kan worden ingediend na het verstrijken van een termijn van minstens zes maanden te rekenen van de dag van de uitspraak van het vonnis van vervalverklaring dat in kracht van gewijsde is gegaan, of in geval van afwijzing van een eerder verzoek, vanaf de datum van die afwijzing. Het doel dat de wetgever met het instellen van een wachttermijn heeft beoogd, kan enkel worden bereikt door vroegtijdig ingediende verzoeken onontvankelijk te verklaren. Noch de tekst van artikel 44 Wegverkeerswet, noch de wetsgeschiedenis van dit artikel, noch het normdoel ervan, laten toe dat een verzoeker tot herziening van een vervalverklaring wegens lichamelijke of geestelijke ongeschiktheid zijn verzoek tot herziening vóór het verstrijken van de wachttermijn aan het openbaar ministerie richt. Dit ongeacht of het verzoek een vraag bevat om de zaak slechts op te roepen voor een rechtszitting na het verstrijken van die wachttermijn, dan wel of de verzoeker op deze rechtszitting zijn verzoek herhaalt.

([ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230919.2N.17](#))